

ESTIU

S'havia aturat davant d'un aparador ple de paraigües, i la seva amiga, que ja era endavant, s'havia girat tot d'una: "Carme, a veure si et perdré!". Es deia Carme. Les havia seguides des de la Travessera, on treballava feia onze anys, fins al carrer de Pàdua.

Ara, arrepenjat a la barana de la galeria, era com si encara veiés aquell vestit vaporós, gris perla, amb flors estampades d'un color de rosa molt pàl·lid, una mica malva. Un vestit fresc i dolç. "Carme, Carme". S'aturava a tots els aparadors on hi havia coses boniques i la seva amiga l'estirava pel braç i l'arrencava a tants esquers. Al carrer de Pàdua, prop del carrer de Saragossa, havien entrat en una botiga de planxadora: "Es planxa amb llustre". El sol queia de ple als vidres de la botiga i no el deixava veure a dins. I l'havia perduda així... perquè era tard i perquè un noieta jugava a pilota havia deixat de jugar i se'l mirava amb una mica de curiositat i amb una mica de desconfiança. I ara no se la podia treure del pensament. No es podia treure del pensament ni el vestit, ni les cames, ni... tenia la pell tibant, bruna, mat: a cada pas el baix de la faldilla ondulava; a cada pas. Al més lleu moviment.

Dret, amb les mans a les butxaques dels pantalons, espitregat, mirava el cel que s'anava tornant fosc i que, a poc a poc, es tacava d'estrelles.

- Valdria més que m'ajudessis a desparar la taula, en comptes de fer el senyor.

Una oreneta va entrar xisclant. Ja feia tres anys que tenien un niu a la galeria i a cada primavera hi portaven una mica més de fang.

- Jo no acabo mai la feina i tu... ¿ Ja et recordes que la corda d'estendre roba es va trencar i que s'ha de canviar la mosquitera del llit del nen? No, és clar. Tu no penses en res. Mirem el paisatge. El senyor mira el paisatge: no el destorbin. En comptes de badar valdria més que et preocupessis d'anar a buscar el teu fill. Aviat semblarà un perdulari.
  - Ja es prou gran. Ja sap el camí de casa.
  - Quan te l'haurà aixafat un automòbil ja veurem quina cara faràs.
- On diantre volia que l'aixafés un automòbil si pel seu carrer no hi havia passat

mai ni un carro? Semblà que ella li hagués endevinat el pensament:

– L'altre dia va anar sol fins al carrer de Wagner; i sense demanar-te permís, que jo sàpiga. Si no hi poses remei qualsevol dia te'l matarà un camió a la plaça de la Bonanova.

– No el podem pas lligar a un cordill, oi?- cridà.

Dels jardins pujava olor de flors. Els veia tots des de la galeria. La palmera de casa dels Codina estenia els seus ventalls polsosos dintre l'aire espès. L'arbre més fosc de tots era el nesprer, alt, vell, amb la soca llisa, sense un grop i amb les fulles tenses com si fossin de cartó. Es passà la mà pel front, pel coll: estava entresuat. Un mosquit el voltava rabiosament. Si per art de màgia es trobés tot d'una en un bosc... Si pogués passar la nit en un bosc... Al capdavall, la vida... A la vida només hi ha això que sigui bo. Només això. La nit. Una noia. Només això. I encara és terrible, com si es sofrís, o com si et morissis... Per una noia com aquella es pot donar tot. "Carme, Carme". Per què una noia bonica ha de tenir sempre per amiga una noia lletja? L'amiga duia un paquet. Roba per a la planxadora, segur. " Es planxa amb llustre". Les lletres del rètol eren negres, menys les majúscules, que eren vermelles. Carme... Li diria el nom baixet i l'anirira fent seva només repetint el seu nom.

– Vols buidar-me el cubell? Jo no tinc prou força.

– Què?

– Que dorms? Et dic si vols buidar-me el cubell a l'aigüera; jo no tinc prou força per alçar-lo.

– Ja vinc.

– Però què tens?

– Calor i son... no res.

Buidà el cubell. La meitat de l'aigua caigué a terra. Tota la cuina es va omplir d'olor de lleixiu esbravat.

– M'hauries deixat parada si ho haguessis fet bé.

Encengué una cigarreta i tornà a la galeria. Del menjador estant, al cap d'una

estona, la seva dona li va dir:

- Jo no puc més, em sents? Me'n vaig al llit. Si a les deu el nen no ha tornat, fes el favor d'anar-lo a buscar.
- Vols fer el favor de no marejar-me més?- Es girà bruscament amb els ulls plens d'ira.
- Crida, si et sembla... Al capdavant, si els Puig ens han convidat el nen a sopar, tot això estalviem. No anem pas massa grassos.
- Vols anar a dormir d'una vegada? Quin mal humor que tens!

La seva dona no havia estat mai bonica com aquella noia de la tarda. Mai no havia dut un vestit tan ensopegat. On devia haver trobat aquella roba? Feia onze anys que despatxava sedes i llanes, llanes i sedes, i mai no li havia passat pels dits un crespó gris amb aquelles flors i aquelles branques rosa tan ben trobades. Mai no havia sentit com aquella nit un desig tan precís. Agafar-la i endur-se-la a un bosc. Un bosc que fes olor de pins: i que els pins fossins plens de lluna. Potser els anys l'havien canviat, però a l'inrevés de l'altra gent. Potser la seva joventut venia ara, a les envistes de la quarantena; o potser durava més que no deien. La joventut de debò, amb aquest gust de foc i de terra que li pujava del cor.

Van trucar a la porta del pis amb un cop de peu violent. Va anar a obrir. El seu fill entrà precipitat com l'oreneta i anà de dret al menjador.

- Hem caçat un grill!- Estava suat, vermell, tenia un ble de cabells enganxat al front.
- Quantes vegades t'he de dir que no vull que truquis a cops de peu?
- Dona'm una capsa grossa. Aquí s'ofegaria
- A dormir de pressa. La teva mare ja fa estona que s'ha ficat al llit cansada d'esperar-te. I renta't la cara, que semblés un gitano. I les mans.

El noieta obeí. Els ulls li espurnejaven d'excitació. Quan tornà a la cuina, amb la cara neta, agafà la capsa de llumins on guardava el grill i se l'endugué a la cambra.

Quan ell i la seva dona serien vells, morts potser, el seu fill també ho sentiria, això. Quan ja seria casat i tindria fills, un dia, tot d'una, a l'estiu, en tornar de la feina, glatiria per una faldilla de seda damunt d'unes cames nues.

Encara tornà a sortir a la galeria. Era ben de nit. Es passà la mà pel front, pel coll. Trenta-vuit a l'ombra. Trenta-vuit graus a l'ombra. Els seus anys. Sentí coïssor a l'esquena de la mà. El mosquit l'havia fiblat mentre mirava els jardins. Es va adonar que les clavellines es morien de set. L'alfàbrega era groga; sempre havia estat raquítica. Però... no tenia ganes de regar, ni de res.

- Noi! Vine a regar les clavellines.

El noi et sortí de la cambra amb la camisa fora dels pantalons.

- Ja m'has buscat la capsa del grill?

- No. demà serà un altre dia.

El noi et se'n tornà a la cambra. Li vingueren ganes d'anar-lo a buscar i de fer-li regar les clavellines a bufetades. Perquè estava segur que l'havia sentit... "Tant és!". Ell tampoc no tenia ganes de res. Si hagués fet menys calor, hauria pogut anar al cinema. Sortir. Deixar-ho tot i anar-se'n.

El noi tornà al menjador, va apropar-se-li.

- Bona nit, pare.

Tots dos pensaven en les clavellines. Ell també se n'aniria al llit, i si la calor no el deixava dormir sortiria a la galeria i s'estiraria a terra fins a la matinada. Es tragué la camisa, els pantalons, tota la roba. Es ficà al llit a poc a poc per no despertar la seva dona. Potser demà tornaria a veure-la... La seva dona s'entregirà. Era menuda, feble. Feia tres o quatre anys, havia estat molt malalta i s'havia desmillorat molt. Es cansava de seguida i es passava els hiverns tossint. El metge deia que no tenia importància. Tot d'una ella va sospirar. Un sospir breu, just per a donar senyal de vida. Li vingué una gran pena. Sí, una gran pena. Sense saber ben bé per què.